

VENDIM
Nr.37, datë 1.2.2011

PËR MIRATIMIN E UDHËZIMIT “PËR NDIHMËN SHTETËRORE NË SEKTORIN POSTAR”

Në mbështetje të nenit 17 shkronja “d” të ligjit nr.9374, datë 21.4.2005 “Për ndihmën shtetërore”, të ndryshuar, Komisioni i Ndihmës Shtetërore

VENDOSI:

1. Miratimin e udhëzimit “Për ndihmën shtetërore në sektorin postar”, sipas tekstit që i bashkëlidhet këtij vendimi.
2. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

KRYETARI
Nasip Naço

UDHËZIM
PËR NDIHMËN SHTETËRORE NË SEKTORIN POSTAR

1. Hyrje
Qëllimi i këtij udhëzimi është përcaktimi i kushteve dhe kriterëve, mbi bazën e të cilave mund të lejohet ndihma shtetërore në sektorin postar.
2. Përkufizime
Për qëllim të këtij udhëzimi, termat e mëposhtëm kanë këto kuptime:
 1. “Shërbime postare” janë shërbimet e pranimi, klasifikimit, transportit dhe dorëzimit të objekteve postare.
 2. “Rrjet postar publik” është sistemi i organizimit dhe i burimeve të ndryshme të përdorura nga ofruesi i shërbimit universal për qëllime të pranimi, përpunimi, vijimit dhe dorëzimit të objekteve postare.
 3. “Pikat e hyrjes” janë objektet fizike, duke përfshirë kutitë e letrave në dispozicion të publikut, të vendosura në ambiente publike ose në ambientet e ofruesit të shërbimit universal, ku klientët mund të depozitojnë objektet postare në rrjetin publik postar.
 4. “Pranimi” është veprimtaria e mbledhjes së objekteve postare të depozituara në pikat e hyrjes.
 5. “Shpërndarja” është procesi që nis me klasifikimin e objekteve postare në qendrën e shpërndarjes dhe përfundon me dërgimin e objekteve postare në adresat e tyre.
 6. “Objekt postar” është çdo lloj objekti i transmetuar nga operatori postar (objekte të postës së letrave, koliposta, urdhërpagesa postare etj.).
 7. “Objekte të korrespondencës” janë komunikime në formë të shkruar, me çdo lloj mjete fizik dhe të dorëzuar në adresën e treguar nga dërguesi. Librat, katalogët, gazetatat dhe revistat nuk do të konsiderohen si objekte të korrespondencës.
 8. “Posta direkte” është një komunikim që ka të bëjë vetëm me material reklame ose marketingu dhe që përmban një mesazh identik, me përjashtim të emrit, adresës apo të të dhënave të tjera, të cilat nuk e ndryshojnë natyrën e mesazhit dhe që i dërgohet një numri të ndjeshëm personash. Faturat, dëftesa pagesash dhe mesazhe të tjera joidentike nuk do të konsiderohen si postë direkte.
 9. “Shërbimi i postës ekspres” është një shërbim i veçantë, që ofron shpejtësi më të madhe dhe garanton shpërndarjen në një datë të caktuar; mbledhjen nga pika e origjinës; dorëzimin personal në adresën e dhënë, mundësinë e ndryshimit të destinacionit dhe adresën në tranzit; konfirmim të dërguesit për pranimin e sendit të dërguar, monitorimin dhe ndjekjen e sendeve të dërguara, shërbim të personalizuar për klientët dhe ofrimin e çmimeve të veçanta për

çdo shërbim, si dhe kur kërkohet. Konsumatorët në parim janë të përgatitur të paguajnë një çmim më të lartë për këtë shërbim.

10. “Ofruesi i shërbimit universal” është çdo person juridik apo fizik, i cili ofron një shërbim universal postar ose pjesë të tij.

11. “Subvencionimi i kryqëzuar” nënkupton që një ndërmarrje, një pjesë ose të gjitha kostot e aktivitetit të saj në një treg gjeografik, ose produkti i mbart ose i shpërndan te një tjetër treg gjeografik apo produkti.

12. “Ndërmarrje publike” është çdo ndërmarrje mbi të cilën autoritetet publike mund të ushtrojnë, direkt ose indirekt, një ndikim mbizotërues në bazë të së drejtës së pronësisë ose pjesëmarrjes financiare në të.

13. “Të drejta ekskluzive” janë të drejtat e dhëna nga një organ shtetëror kompetent nëpërmjet dispozitave ligjore apo nënligjore, efekti i të cilave është të kufizojë ofrimin e shërbimeve postare, për një apo më shumë ente, duke ndikuar në mënyrë të ndjeshme në aftësinë e enteve të tjera për të kryer atë veprimtari, brenda një hapësire të caktuar gjeografike.

14. “Të drejta të veçanta” janë të drejtat e dhëna për një numër të kufizuar ndërmarrjesh nëpërmjet dispozitave ligjore apo nënligjore, brenda një zone të caktuar gjeografike:

a) Kufizon dy ose më shumë ndërmarrje të autorizuar për të ofruar një shërbim apo ushtruar një aktivitet, në bazë të kriterëve objektive, proporcionale dhe jodiskriminuese; ose

b) Cakton, në bazë të kriterëve të tilla, disa ndërmarrje konkurruese si ndërmarrje të autorizuar për të ofruar një shërbim apo kryer një veprimtari; apo

c) I jep një apo më shumë ndërmarrjeve, në bazë të kriterëve të tilla, përparësi ligjore ose rregullatore të konsiderueshme, të cilat ndikojnë në aftësinë e çdo ndërmarrjeje tjetër për të ofruar të njëjtin shërbim, ose të ushtrojë të njëjtën veprimtari në të njëjtën zonë gjeografike nën kushte thelbësisht të krahasueshme.

15. “Ndërmjetës” është çdo operator ekonomik, i cili vepron me dërguesit dhe ofruesit e shërbimit universal, duke hapur dhe/ose klasifikuar dërgesat postare, para se ato të kanalizohen në rrjetin publik postar të vendit ose të një vendi tjetër.

16. “Autoriteti kombëtar rregullator” është organi, të cilit i janë besuar, ndër të tjera, funksionet rregullatore që janë brenda fushëveprimit të legjislacionit postar.

17. “Kërkesë thelbësore” është çdo shkak i përgjithshëm joekonomik, i cili mund të shkaktojë imponimin e kushteve për furnizimin e shërbimeve postare. Këto arsye janë: fshehtësia e korrespondencës; siguria e rrjetit për sa i përket transportit të mallrave të rrezikshme; dhe, kur është e justifikuar, mbrojtja e të dhënave, mbrojtja e mjedisit dhe planifikimi rajonal.

3. SUBVENCIONIMI I KRYQËZUAR

1. Subvencionimi i kryqëzuar lejohet kur kostot për aktivitetet e rezervuara janë të subvencionuara nga të ardhurat e gjeneruara nga shërbimet e tjera të rezervuara, ose nga aktivitete të hapura për konkurrencë.

2. Subvencionimi i aktiviteteve të hapura për konkurrencë, duke i shpërndarë kostot e tyre për shërbimet e rezervuara është e ndaluar.

3. Subvencionimi i kryqëzuar mund të konsiderohet i ligjshëm, në rastin e postës kulturore, kur zbatohet në mënyrë jodiskriminuese, ose për shërbime me rëndësi të veçantë për shoqërinë, mjekësinë dhe rajone ekonomisht të pafavorizuara.

4. Komisioni vendos, rast pas rasti, çdo përjashtim tjetër që mund të lejohet në përputhje me ligjin.

4. NDËRMARRJET PUBLIKE DHE TË DREJTA TË VEÇANTA OSE EKSKLUZIVE

1. Të drejta të veçanta apo ekskluzive mund t’u jepen ndërmarrjeve publike ose private.

2. Mbajtja e të drejtave të veçanta ose ekskluzive, e cila kufizon dhënien e shërbimeve postare ndërkufitare duhet të justifikohet për shkak të ofrimit të shërbimeve me interes të përgjithshëm ekonomik. Të drejtat e veçanta ose ekskluzive, fusha e zbatimit të të cilave nuk shkon përtej shërbimeve të rezervuara, janë të lejuara.

3. Në rastin e ndërmarrjeve publike, të cilat gëzojnë të drejta të veçanta ose ekskluzive,

nuk duhet të zbatojnë asnjë masë që është në kundërshtim me ligjet në fuqi apo me rregullat e ndihmës shtetërore në veçanti.

5. OPERATORËT POSTARË DHE NDIHMA SHTETËRORE

1. Në bazë të nenit 20 të ligjit nr.9374, datë 21.4.2005 “Për ndihmën shtetërore”, të ndryshuar, dhënësit e ndihmës duhet të njoftojnë pranë Komisionit të Ndhmës Shtetërore për miratim të gjitha planet për dhënie e ndihmës shtetërore ose për ndryshimin e ndihmave ekzistuese.

2. Komisioni është i detyruar të mbikëqyrë përdorimin e ndihmës së miratuar.

3. Ofruesit e shërbimit universal duhet të zbatojnë detyrimin mbi transparencën e marrëdhënieve financiare midis shtetit dhe ndërmarrjeve publike.

4. Ndërmarrjet e përmendura në pikën 4, duhet që përveç kërkesave të përgjithshme të transparencës mbi pasqyrat financiare, të sigurojnë që marrëdhëniet financiare mes shtetit dhe tyre të jenë transparente, duke pasqyruar qartë elementet e mëposhtme:

a) fonde publike që janë vënë në dispozicion në mënyrë të drejtpërdrejtë, duke përfshirë përjashtimet apo reduktime nga taksat;

b) fonde publike që janë dhënë nga ndërmarrjet e tjera ose institucionet financiare publike;

c) arsyet e përdorimit të fondeve publike.

6. SHËRBIMI ME INTERES TË PËRGJITHSHËM EKONOMIK

Rregullat e përgjithshme që duhet të zbatohen në sektorin postar lidhur me të drejta ekskluzive dhe të veçanta të ndërmarrjeve që ofrojnë shërbime me interes të përgjithshëm ekonomik janë:

a) Liberalizimi i shërbimeve të tjera postare

Përveç atyre shërbimeve për të cilat është i nevojshëm rezervimi, të gjitha të drejtat e veçanta apo ekskluzive nuk zbatohen për ofrimin e shërbimeve postare, për aq sa nuk është parashikuar ndryshe me ligj ose akte nënligjore. Të gjithë operatorëve ekonomikë u garantohej e drejta për ofrimin e shërbimeve postare.

b) Eliminimi i mjeteve kufizuese për të siguruar ofrimin e shërbimeve në interes të përgjithshëm ekonomik

Të drejtat ekskluzive mund të jepen ose të mbahen vetëm kur ato janë të domosdoshme për të siguruar funksionimin e detyrave me interes të përgjithshëm ekonomik. Në qoftë se operatori i përmendur në pikën 4 nuk arrin të sigurojë në mënyrë të kënaqshme të gjitha elementet e shërbimit, atëherë të drejtat e veçanta ose ekskluzive i hiqen, në këtë rast, u krijohet mundësia konkurrentëve që të ofrojnë shërbimet.

c) Proporcionaliteti

Dhënia e të drejtave të veçanta dhe ekskluzive duhet të jetë në përpjesëtim me interesin e përgjithshëm ekonomik, i cili synohet të arrihet me anë të këtyre të drejtave. Dhënia e të drejtave të veçanta ose ekskluzive mund të ndryshohet në përputhje me ndryshimin e nevojave dhe kushteve, sipas të cilave jepen shërbimet postare dhe duke marrë parasysh çdo ndihmë shtetërore të përfituar nga operatori.

ç) Monitorimi nga një organ i pavarur rregullator

1. Autoriteti i Komunikimeve Elektronike dhe Postare monitoron përmbushjen e detyrimeve të shërbimit publik nga operatorët, aksesin e hapur në rrjetin publik postar dhe, kur është e zbatueshme, jep licenca apo kontroll-deklarimet, si dhe zbatimin e të drejtave të veçanta ose ekskluzive nga operatorët ekonomikë.

2. Ky organ duhet të sigurojë në mënyrë të veçantë:

a) që kontratat për sigurimin e shërbimeve të rezervuara të bëhen plotësisht transparente;

b) të jenë faturuar veçmas dhe të dallohen nga shërbimet jo të rezervuara;

c) se afatet dhe kushtet për shërbimet që janë në pjesën e rezervuar dhe pjesërisht të liberalizuara janë të ndara; dhe

ç) se elementi i rezervuar është i hapur për të gjithë përdoruesit postarë, pavarësisht nëse

elementi jo i rezervuar është blerë apo jo.

d) Monitorimi efektiv i shërbimeve të rezervuara

Ofrimi i shërbimeve të rezervuara, arritja e objektivave për të cilin ato janë dhënë dhe nivelet e performancës duhet të raportohen rregullisht dhe publikisht.

e) Transparenca

Ndërmarrjet e përmendura në pikën 4 duhet të mbajnë llogari të veçanta financiare për çdo shërbim të ofruar, duke përcaktuar veçmas, kostot dhe të ardhurat që lidhen me ofrimin e shërbimeve të ofruara mbi bazën e të drejtave ekskluzive dhe atyre të ofruara në kushte konkurruese. Llogaritë financiare duhet të hartohen, të auditohen nga një auditues i pavarur, dhe të publikohen në përputhje me legjislacionin përkatës.

f) Hyrje jodiskriminuese në rrjetin postar

Operatorët duhet të ofrojnë shërbimin universal postar, duke krijuar mundësinë e aksesit për çdo shtetas me tarifa dhe çmime ekonomike për këdo.